

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések 's előléptetések; Nákó János jöltevő hazafisága: Orsován, Jassyban, Bécsben 's Lembergben földrengés; a' gyapjura jó kinézések Angliában; a' hangász-egyesület ügyében; gazdasági egyesület mártz. 18kán gyűlést tart; temesvári árvíz; debreczeni és ungvári vásár; 's a' t.) Portugália (biztossági javaslat a' pénzügyminister indítványára; cortesülések; 's a' t.) Spanyolország (Madridban a' választások a' fellengősdiéket juttatja cortesbe; Ramorino 's társai fogva; balga hir - keverék a' spanyol ügy kiemenetéről; a' carlosiak embertelensége; hadi hírek; az alkotmányosak zárva tartják Ebri folyam sekélyeit; 's a' t.) Anglia (Roebuck beszéde az alsóház sorompj előtt; Felső-Canadában a' zendülők támadó állásba helyezik magukat; 's a' t.) Franciaország (kamrai vita — az öltözetek ügyében; Hayti nyilatkozata; 's a' t.) Németország, Svéczia és Norvégia, Olaszország, Belgium, Schweiz, Oroszország, Görögország, Gabonaár.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

Ő cs. 's ap. kir. fősége Nemes János nagy-ági aknajáró segédet (Einfahrers-Adjunct) a' nagybányai; Koszka János kir. kamrai fogalmazó gyakornokot pedig a' szomolnoki bányász kerülethez alkalmazni; továbbá, a' horvát- 's tótországi ércz-termő hegyek vizgálatára különös ideigl. kutatóbiztosi hivatal-főállítást helybenhagyván, arra Koch Antal kerületi bányásztörvényszéki tbirót emelni; Pörtl Jánost ruszkhegyi ideigl. bányásztörvényszéki helyettesé; végre f. é. jan. 13diki határozatában Hoffmann János keeskenéti lelkészt dornai bold. szüz, 's Müller Mihályt, chuchni sz. Miklós nevű czimzetes prépostokká nevezni méltóztatott. —

A' bányai katonai főkörmányszék közbejárására Nákó János nagy sz. miklósi épületét újra hét hónapi használatra volt szives átengedni f. e. dec. elejétől számítván, Rukawina gyalog ezred nevelő intézetének. Melly hazafiai ajánlatot hálás buzgalommal siet nyilvánítani az illető katonai főkörmányszék. —

O-Orsován, mint irtuk, már m. h. 23án este, kilenczefél óra tájban heves földrengés vala, melly majd minden házat kisebb vagy nagyobb mértékben megsértett. Jassyban is ugyanaz nap mintegy 50 perczezel később szinte földrengést érzettek. A' rengést délnyugatról jövő zúgás kísérte; a' lökés hullamzó vala, 's egy perc alatt kétszer érezhető; nevezetesen károkat mindazáltal nem okozott. Jan. 24—25ike közti éjjel ismétlését érzék a' lökésnek 's néhány tűzfal megrepedt. (E' földrengést jan. 23ikán némelly figyelmes vizsgálok Bécsben is érzék, de igen csekély mértékben.) Lemberg is részesült benne, de nagyobb mértékben mint Bécs, minden kár nélkül azonban.

GYAPJU: Az Angliába szállított gyapjumennyiség a' legközelebb mult öt évben következő irányzatban mutatkozik:

1833ban összesen	120,680	köteg;	e' közt némethoni	72,776	köteg;
1834ben	136,277	—	—	62,465	—
1835ben	135,103	—	—	69,632	—
1836ban	208,336	—	—	90,309	—
1837ben	162,847	—	—	53,610	—

Noha egészben véve az 1837ki bevétel is sokkal meghaladja az 1836ik év előttiéket, a' fölhalmozott eladatlan mennyiség még sem fölőte nagy. A' német vagy is inkább magyar gyapjuszállításnál az utolsó évben az előbbihez képest 36,699 kötegni csökkenés mutatkozik. Részint ez okból, részint pedig a' nagyobb mennyiséget keresés miatt, a' magyar-német gyapjuban most legkevésbébe valogathatni angol vásárokon, miért is a' hibátlan magyar-német gyapjuért jelenleg 15 pCenttel fizetnek többet, mint mult szeptemberben, 's minden egyéb faj fölött legelőnébbül ezt keresik. Mivel több londoni levél szerint, Angliának még folyvást nagy szüksége van gyapjura, hazánkban 's a' szomszéd német tartományokban pedig nagy mennyiségek hevernek irakományban, bizton reménylhetni, miszerint a' hajózás megnyilta után igen tetemes mennyiség fog szállítani Angliába, anélkül, hogy ismét áresökkenéstől lehetne félni, mert a' tavalyi kisebb szállítás nagy hézagot csinált Anglia roppant raktáriban. Január közepén 5 ezer köteg ausztraliai kelt el meglehetősen áron a' londoni piacon. A' gyapjutermetés amott évről évre növekszik; 1833ban ugyanis összesen mintegy 15ezer köteget szállítanak onnan Angliába, 's 1837ben már majd kétszer annyit. A' minőség azonban épen nem halad elő a' mennyiséggel, 's jó gyapjut Ausztraliából még eddig nem lehet látni; e' részben tehát hazai jobbszerű gyapjunk 's a' németországi nem félhet versenypályára lépni az ausztraliaival, főleg ha a' gyapju-nemesítést folyvást magasb fokra emelendjük. Spanyolországból még mindig kevés gyapju érkezik az angol vásárokra, 's mostani politikai helyzete még huzamosb ideig nem nyújt reményt jobb kilátásra. Törökországból 1836ban összesen 19,725 köteg gyapjut szállítanak Angliába; Russziából 14,122 k., Dél-Amerikából 12,188 k., 's Keletindiából 2304 k., 1837ben pedig Törökországból 8,420 k., Russziából 14,798 k., Dél-Amerikából 19,659 k., 's Keletindiából 4,119 köteget. A' legrosszabb gyapju is 25—30—40 pCenttel magasodék árban. Legújabb londoni hírek szerint, e' pillanatban a' posztókereskedés is emelkedik, 's a' fölhalmozott mennyiséget a' kereset irányában csekélynek mondhatni, főleg, mivel az amerikai 's keletindiai megrendelések naponkint szaporábbulnak. E' kedvező körülményből is emelkedést jósolhatni a' gyapjuárnak. Azonban már Németországban is szünni kezd a' kereskedés e' nevezetesen ágának tespedése. Mult január közepén ugyanis már Lipsceben tetemesül szökkent a' legfinomabb gyapju ára. Leginkább pedig minden vevő csak szász gyapjut keresse, mint olyant melly a' többi közt majd legjobban képes kielégíteni a' külföldi kereskedők kívánatit. Hasonló kedvező hírek érkeznek egyéb híres gyapjuvásárokról is, mi kedves 's biztató reményül szolgálhat minden gyapjutermetzőnek. —

Temesvár febr. 6ikán: A' Béga-csatorna 12 lábnyival magasb szokott vizállásánál, 's Temesvár minden külvárosit viz borította el, mit hihetőleg a' langyos idő felolvasztotta hó és szapora esőzések duzasztatnak fel annyira.

A' Gazdasági-Egyesület évenként rendszeren két ízben tartván hazánk középpontján (Pesten) közgyűlést, 's ezeknek egyike szabály szerint a' pesti józsef vásárra esvén, a' legközelebbinek határnapijaul f. e. martius' 18ika tüzetett ki; mellyre valamint az Egyesület minden részes tagja, úgy általában minden hazánkfia, kit a' köz jóllét érdekel, megjelenni kérefik. Ezt megelőzendő a' pesti Gyapjutár-egyesületnek alkotó szerződésben martius' 15ikére rendelt, és szinte a' n. casinoban tartandó közgyűlése, mellyre az eddigelő aláírt részeseken felül mindenki hivatalos, kinek e' közhasznu, és sikerének tetteles bizonyítványai szerint nem csak bel-, hanem külkereskedésünkre, sőt egyes gyapjutermetzőinkre nézve is időnként több több nyereséget ígérő intézet valamennyire szívén fekszik. Költ Pesten febr. 4én 1838.

Kacs Kovics Lajos s. k. gazd. egyesületi titoknok.

Mult januári debreczeni vásárrban következő volt a' hazai termékek ára váltó pénzben: egy pár hizott ökör 400—450 fr.; hizott tehén 200—220 fr.; igás ökör első rendű 320—350 fr.; másod rendű 225—250 fr.; harmadrendű 200 fr.; 1 schweizi ószi borju 15 fr. egy pár anya-birka 17—18 fr., pár öt mázsás sertés 85 fr., egy sovány két eszt. kocza 20 fr. egy 1 eszt. 13 fr. egy malacz 1 fr. 40 kr. egy ökörbőr 16—17 fr. tehénbőr 13—14 fr. ökörszarv száza 25 fr. tehéné 12 fr. 30 kr. szalonna mészája 28—30 fr. máza háj 38—40 fr., m. juhturó 20 fr. m. fagygyu 35—36 fr. olvasztott 45 fr. m. sonkolyos mész 32 fr. 30 kr.—35 fr. m. színmész 44 fr. m. sárga viasz 200 fr. dohány első rendű 15—30 fr. másodrendű 12 fr. 30 kr. kender 40 fr. len 50 fr.; nemesített gyapju 100—125 fr. magyar-gyapju 20—35 fr. hamuszir 32—33 fr. timsó 12 fr. 30 kr. lisztláng 11 fr. egy zsák aszuszilva 13—14 fr. zsák dió 5 fr. mogyoró 7—8 fr. burgonya 50 kr.—1 fr. icze zsír 30 kr. icze len-olaj 42 kr. repezolaj 24 kr. gabona-pályinka 16 's 17 kr. sz. lypályinka 20 's 21 kr. — Az ungvári sz. páli vásárkor pedig egy pár ökör-bőr 40—42 fr. tehénbőr 30—34 fr. juhbor 3—3 fr. 15 kr. mész mázsája 35—40 fr. viaszé 200—205 fr. muskatal dohányé 38—45 fr. közönségesé 10—12 fr. nyers fagygyu 31—36 fr. olvasztotté 52—53 fr. 30 kr. váltó.

A' pestbudai hangász-egyesület f. febr. 22én Pesten a' városi redut-épületben, pénztára jövedelmére, 2dik táncmulatságot szándékozik adni aláírás útján, mire nézve aláírási ivelyk vannak Pesten Fetter János pénztárnoknál a' német színházi gyógyszertár ellenében „Magyarhoz” címzett boltban; Budán Trexler Antal fő harminezadosnál, 's a' várbán Milecz Imre szövét-árusnál. — Aláírás egy személynre 1 pengő ft.

A' mult hónapi nagy hidegrül számos szerencsétlenséget hallhatni, így p. o. január első felében S. Ujhelyen felül a' velejteji ormokon egy könnyülovag közlegényt öt farkas megtámadván szélszaggatott 's megett. Ujhelyből pedig Bereczkibe mulatságra menni szándékozván egy kofa férjestül, égettborbul jó adagot bevett 's utközben férje hátán megfagyott.

PORTUGÁLIA.

Lissabon, jan. Skán. Jan. 5diki ülésben a' bor-kiviteli vám változtatását sürgeté Sabrosa 's azt mondá, hogy Portoban 2—300 ezer pipe (egy pipe mintegy öt akó) fekszik 's nincs kelete! Mult évben a' kivitel 7 ezer pipe olvadt le 's ez által tömérdek kár háramlott az országra. Vasconcellos indítványozá, hogy a' hajóosztály a' zsold-fizetésre nézve a' sereggel egyenlő lábra álltassék, mert a' hajókatonaság 6 hónap óta nem kapott fizetést 's a' matrózok másfél év óta nem ruhát, miért is nagyobb részint megszöktek. Főleg ott keresik az okot, hogy a' tengerész-minister egyuttal hadminister is, 's így nincs ideje a' tengerészetről gondoskodnia. — Viseu kerületben a' tisztviselők választásakor nevezetes volt a' zaj. Az ujoncz-szedési törvény 's az kiveteleivel sok helyen vitára nyújtott alkalmat.

A' hírek Lissabonból jan. 14éig terjednek; a' pénzügyminister terve vizgálatára kiküldött biztosság következőket javasol: 1) a' lebegő adósságot tőkésítessék; 2) a' folyamathban levő papirspénz tőkésítessék 's a' vámokhozi anticipatiók helyett a' nyilvános hitel juntájához adassanak utasítványok; 3) 1200 conto de reis helyett jegyek bocsátassanak ki, mellyeket a' dohányszerződés jövedelméből 1840ben fizessenek; 4) három ezer conto de reis bocsátassék ki papir-pénz-bizonyítványokban. — Az új alkotmánytervet az arra rendelt biztosság elvégzé 's napokban a' cortes elibe terjeszti. — A' lapok panasszal teljesek a' ministerek ellen, hogy a' sereg 's tisztviselők fizetéséről nem gondoskodnak, kik közül sokan a' legnagyobb inségben sinylenek, melly állapot, ha még sokaig tart, szomorú következménnyel fenyeget.

Lissaboni jan. 18diki iromány részletes ministerváltozást reményltet. Joao de Oliveira pénzügyminister helyett Macario de Castro foglalandja el 's Campos jogminister helyébe Castro Cabral corteskövet lépnd.

SPANYOLORSZÁG.

E' pillanatban a' madridi új választások tartják elfoglalva a' kormány figyelmét, 's közönséges az aggság, hogy a' fellengősdi párté leend a' győzelem; a' hivatal-osztályozásnál a' föllengősdiék négy leghatalmasb főnöke juta már elnökségre. — Ramorino lengyel tábornok ügye váratlan fordulatot von, 's kiviláglott, hogy Spanyolországban tartózkodtat a' francia ministeregnek kell tulajdonitni. A' francia hadminister ugyanis mult nyárban magához hivatván Ramorino tábornokot, 80 ezer frankot adott neki, olly föltéttel, hogy Spanyolországban az alkotmányos királynéért harcoljon. Ramorino tehát unokaöccsére 's öt jeles francia tiszt kíséretében Anglián keresztül, hol Palmerston is javalá szándékát, Spanyolországba utazott. Valladolidba érkezvén, ott maradásra kapott parancsot Ramonethadministertől, azon ürügy alatt, hogy a' hozzá intézett levélben lengyel tábornoknak írta magát alá, mi utleveleivel ellenkezik

Ramorino tüzes levelet irt a ministerhöz Valladolidból, s Campuzano gr. sógorát, Brochowszki urat, megkérte: eszközölje ki Madridban oda jöhetségét. Brochowszky az angol követhoz fordult e miatt, ez pedig a francia követet kérdezte: mit lehessen ez ügyben tenni; ki azonban nem akart az egész dologról semmit tudni. Már most Brochowszky a zendületi párthoz fordult, mondván, hogy csupán Ramorino azon férfi, ki a szabadságot kiküzdeni képes. A kormányt e mozgalmak nyugtalaníták s rövid idő múlva Brochowszky parancsot kapott az éjszakai hadsereghez távozásra, Ramorino pedig s kísérelője börtönbe vettek, unokaöccse azonban szerencsésen megszökött, gyalog Madridba sietve s mindent felfödöze a francia követnek, ki csudálkozását jelenté a történeten s megígérte, hogy tüstint kieszközli Ramorino szabadon s Madridba bocsátatását, ha őt erre írásban felszólítandja. A kedvetlen ügy kifejlését feszülten várják. —

Madridi újabb hírek szerint a választások egy része már csakugyan véghez ment, s kedvezőleg ütött ki a mozgalmi pártiakra nézve; eddig Arguelles, Mendizabal, Seoane, Cantera s egyéb föllengődniek nyernekek szótöbbséget. A Memorial Bordelais szerint Cantaviejából több patantyutári dolgozó Estremadurába indult, Guadelupeben (erősített zárda a hegyek közt) algyüentő-műhelyt állítandó. Ebből az látszik kiviláglani, hogy a carlosiak nagy fontosságot szándékoznak adni hadmunkálatoknak a portugál határszéleken. — A franciaországi határmelléken lakó spanyolok legtarkább színű hírekkel mulatgatják egymást, a spanyol ügy nem sokára bekövetkezendő vége iránt. Néhányan mondják, hogy a francziák Madridba vezetendik a trónkövetelőt, s közbocsánat-hirdetés mellett a francia elhatározást fogják kikiáltani, és Carlos egyik fiát a fiatal királynéval összeházasítani; mások ellenben azt állítják, hogy d. Carlos, Lajos Fülöp egyik fia számára lemondván jogairól, ez (Joinville hg) Izabella királynét nőül veendő. Szóval legképtelenebb hírek terjengnek a spanyol kérdés megfjtéséről; annyit mindazáltal mégis némi valószínűséggel jósolhatni, hogy a végső kiegyenlítés hatalmasul közelg, mert a hadseregek nem ok nélkül munkálatok már annyi idő óta. Egyébiránt e sokféle hírt leginkább a háboru általános meguntában kell keresni.

Madrid, jan. 20án: A francia kamráknak közbenjárását megtagadó határozatát már tudják fővárosunkban, s leírhatatlan azon hatás, melyet e váratlan csapás okozott. A zavart s felelmet nagy mértékben növelik a radical választások és a carlosi csapatok mindinkább közeledő pusztítási. Az igen gyöngye lábán álló ministerség zavarküretül fél a fővárosban, mert tegnap óta az egész városorség s polgárkatonaság egy része folyvást fegyverben viraszt. A közvélemény igen elégtelenül nyilatkozik a kormány iránt, s ha a közbenjárulás megtagadása nem okozna is komoly elhatározó fordulatot, a legközelebbi hónap bajosan multhatand el nyomos következményü változás nélkül. A jan. 18diki cortesülésben a rendkívüli hadiadónak Cuba és Puerto-rico szigetekre kiterjesztése került szönyegre s az ottani zárdai jóságok eladatása; de ez csupán azon esetben fog megtörténni, ha a többi egyházijóságok is drágaságok eladatásából nem jöne be 40 millió real. Calderon Collantes követ a papi jóságok eladatásából bejövendő pénzmennyiséget népnevelésre kíváná fordítani; mire Benavides azt válaszolá, hogy minden pénzt a trónkövetelő kiirtatására szükség fordítani, mivel az minden műveltségnek s népfölvilágosulásnak halálos ellensége. — Pantaleon Boned christinói guerillafő Arragoniában tulajdon atyját, ki egy carlosi guerilla-csapatnak vezére, elfogván, a főkapitány elibe állítá, többi foglyait pedig föbe löveté. — A Sentinelle des Pyrénées szerint ezer carlosi harcász Puente-la-Reynát ostrommal szállá meg s egészen elzárá Pamplonától. — A navarrai junta parancsot bocsáta közre, melly szerint minden carlosi szökevénynek szüleit börtönnel és számüzéssel fenyegeti, ha fiaik febr. 15-jeig vissza nem térnek Franciaországból. E miatt sok szegény szüle Franciaországba utazott gyermekeiért. —

Espartero jan. 19én Logronoban volt, s Ebro folyam minden sekélye v. átgázolható-helye egy megrakva katonasággal, hogy a Zavala parancsától függő carlosi csapat folyvást a tulsó parton kénytelen veszteljen. — Becceitenben 180 christinói fogoly katoná éhen halt meg a trónkövetelő börtönben, s az őket túléltek a holtak husán s esontjain tengnek! —

A N G L I A.

Roebuck beszéde az alsóházi jan. 22iki ülésben lényegesen így hangzék: „Elnök ur! Mint meghatalmazott ügyvivője az alsó-canadai gyűlés-háznak állok Ön előtt; megbízatásomat e kezeimben levő iratok tanúsítják, miket magam olvasnék föl, ha oly hízelgő hangon nem volnának iratva, hogy nem kellene azok fölolvastatását inkább a ház titoknokára bíznom. (Halljuk!) Előre is bocsánatot kérek némely keményebb kifejezésekért, miket helyzetem parancslólag kívánand. Én minden eddig egymást követett ministerség ellen panaszt emelendő jövék ide Canada ros kormányzata miatt, s midőn a canadai gyűlés-házat védem, szükségkép hibásnak s vétkesnek kell nyilvánítanom a ministerséget, a nélkül azonban hogy Anglia alsóháza iránt a parlament illedék határim túl lépnek. A ház föl van szólítva két pártól ítéletet hozni: a canadai gyűlés-házról s ő föls. ministereiről; s mi még nevezeteseb: a büntető törvényjavaslatot épen azok hozák indítványba, kik büntetésre legérdemesbek. Ha nem ugy folytak Canada ügyei, mikép kívánatos volt, ugy azt csupán a ministerség rendkívüli léhaságának kell tulajdonítani. Messze lakók ügyvivője levén, s védje oly népnek, melly 3ezer mérföldnyi távolban csak egy szózatról rendelkezhetik jogai követelésire, bizton reménylem, miszerint nem siker nélkül lépének föl a szabadság szent ügye mellett. Önök olly törvényjavaslatot készülnék elfogadni, melly csak Hindostan rabigához szokott népeihez illő, de koránsem Anglia gyarmatosíhoz, kik szabadok s tulajdon alkotmány üdvös gyümölesét élvezik. Nézetim kimondását annál kevésbbé fogják roszalni, mivel én annyira angol vagyok, hogy forrób-

ban ohajtom Canadát megtartani, mint bárki ezen házban. Mint pártolója az együtmaradásnak, csupán e tárgy lebeg szemem előtt: az alsó-canadai gyűlés-ház védelme. Epen nem szándékom védni a lázadást, mert minden zendülést a süker szokta igazolni. Egyéb országok történetei, például Lengyelország, Belgium, Spanyolország mozgalmi engem kevésbé aggasztanak, mert nem vagyok terjesztő apostola a lázadásoknak; sőt épen ellenkezőleg azt szándékom most megmutatni, miszerint az alsó canadai gyűlés-ház nem oka s részese a lázadásnak, s hogy annak magasztos álláspontja Anglia süjtő hatalmának irányában mind megbízóji, mind Anglia s az egész világ csudálatát érdemli. Először is azt szándékom bebizonyítani, miszerint a ház asztalára tett büntető törvényjavaslat teljességgel minden józan politikai nézettel ellenkezik, s multhatlanul pusztító háborut vonand következményül maga után. Itt részletesen közlé a szónok Canada történetét az első település óta, s lélekisméretes pontossággal elszámítá a gyarmatkormány számtalan botlásit s terhes zsarnoki tetteit, mikből végre olly halomra gyülenek a sürgető országos sérelmek, hogy csak karddélle leheté javíttatásukat reményleni. E sérelmeket s okaikat már közlék mult lapjaink, s azért ismétlésüket mellőzve, csak beszéde általános tárgyakra térő részét érintjük a szónoknak. „Leginkább a gyarmat-tisztviselők tehát okai a mostani sajnos történeteknek. Ők nem akarnak a gyűlés-házról fizettetni, mert csekélynek tartják annak díjszabályzatát. Alsó-Canada kormányzójának évdíja sokkal meghaladja az egyesült státusok elnökeét, s ugyanazon irányban mutatkoznak a többi tisztviselők díjazási is. Epen nem csudálhatni tehát, ha a canadaiak a szomszéd boldog és szabad tartomány olcsóbb és ezelszerűbb kormányrendszerét ohajtanák létesíteni. S ez azon pont, hol az elégtelenség első szikrája támadt. Mig tory kormány alatt nyöge az egész birodalom, hevesül kikeltek a mostani ministerség tagjai a canadai alkotmány-javítás mellett; mihelyt azonban polezia jutának, tüstint hnyagul tekinték az egész tárgyat. Midőn pedig végre mult nyáron kibocsáták az ismért boldogtalan rendszabályokat, meggyőzék a canadaiakat azon kedvetlen körülményről, hogy békes uton már többé csakugyan nem orvosolhatni a bajt. A gyűlés-ház általános vitatás alá veté az angol parlament végzeményit, s azt volt kénytelen tapasztalni, hogy a kormány a kívánt sérelm-orvoslás helyett csak pénzt, s ismét pénzt s ujra is csak pénzt követel. Legalább némi fölvilágításokat vélt várhatni tehát a canadai törvényhozóság; de nem! a gyarmatkormány édesen szunnyadozott, a canadai népharag zugását nem hallá s folyvást nyílt torokkal csak e szöket ismétlé: „Pénzt, pénzt, pénzt!“ Gosford csoportonként fosztá meg hivatalaiktól a népszerű tisztviselőket, miglen végre az ország minden egyes tagja személyesen sértve volt, s ezt bekiütő rendszernek nevezgeté a kormány. Gosford még többet tett; valamennyi szónokot, kik csak némi tekintetben szabadelmü párthoz tartoztak, elfogatá azon beszédekért, miket az előt három hónappal tartának. A montreali katonakormányzó volt az, ki e gyalázatos parancsokat véghez vivé s a legtiszteseb férfiakat nyílt kocsikon, nyakukba füzött kötéllal, faluról falura huzoltatá, példával ijesztieni akarólag a mozgalmi pártot, s ugyan csudálhatni e, hogy a földnépe, fölingerülve ennyi gyalázatoságon, fegyvert ragadott s a foglyokat kiszabadítá a zsarnoki hatalom körmeiből? A nép csupán a vele született személyes szabadsági jogot védé, szoroson alkotmányhoz ragaszkodva, s a kormány katonaságot küldött ellene, s lázadónak bélyegzé az igaz ügyért küzdőket, a kétes kérdéseket pedig szuronyéllal egyenlité ki, mint olly eszközzel, melly ellen eddig még nem létez fölebbviteli törvényszék földünkön. A háboru minden gyászos következménye elárasztá a gyarmatot, s nemesek a lázadók házait dulá föl, hanem a békes gyarmatok nyugalmát is véresen megzavará. A vad katonacsordák még a foglyokat is halomra öldözék s holttesteiket sértéseknek hagyák martalékul. A közönség általánoson azt hiszi, hogy a történetek oka egyedül Papineau. Én baráti viszonyban állék Papineauval s egész politikai életében egy homályfoltocska sem láttam. Csupán a kormány-tagok okai a lázadásnak, kik a személyes szabadságot fölfüggeszték. A kormány már rég szándékozik megfosztani Canadát alkotmányától; de rettege szándéka teljesítésétől, míg végre a mostani lázadást, mint kedvező alkalmat, örömmel ragadá meg. Mért nem cselekvé a kormány ugyanezt Felső-Canadában s Ujfoundlandban, hol a gyűlés-házak szinte megtagadák tőle a segély-pénzt? Vagy felejték azon körülményt, miszerint ez említett helyeken az utóbbi választások alatt olly fenyegető szellem uralkodék, hogy a kormány algyukat vala kénytelen vonatni a szöszékek irányába? Miért tehát s épen csak Alsó-Canadát bünteti Anglia? Mivel e gyarmat gyöngye volna csak hatalmasb, akkor Anglia féltékenyül tekintne reá; de így fájdalom! igazságtalan lett iránta. Kérem a házat, gondolja meg lepteinek következményit. Lőrincz folyam tulsó partján olly hatalmas nemzet él, mellynek bírtok-nagyobbulása csak vészhozó lehet Angliára nézve. Jökor kellene függetlenségre készíteni Canadát, mert előbb utóbb e gyarmatot csakugyan mégis elvesztendjük. Anglia böcsülete és szándéktisztasága forog koezkan e pillanatban, nem azon alböcsület, mellynek eredvénye csupán csak hatalom s előretörékes, hanem, mellynek forrása bölesesség s birodalmunk jóléte. E bölesesség, igazság s jólét most koezkan áll az amerikai gyarmatok irányában, s nem sokára, ha majd a mostani ügyfolyamot olvasandjuk, csupán szerencsétlen politikánkat fogjuk gyászolhatni. Midőn majd az utolsó hajó vitorlázand el Angliába azon partvidékről s milliók küldendik utána keserű átkait, akkor, s csak akkor fogják majd Önök érzeni igazságtalan tetteiket. Én kötelességemet teljesítém. — E szök után eltávozék Roebuck, s a ház, mint már említök, módosítás nélkül elfogadá az egész ministeri indítványt. —

Miután Roebuck jan. 22ken az alsóház sorompí előtt beszédét végzé s eltávozék, Russell a Canada-törvényjavaslat 2szori fölolvastatását

hozát indítványba, mit Hume 6 hónapra kívánt elhalasztani vagy is egészen félrevetetni, ezt Leader támogatója, néhány szónok pedig ellenzé. Másnap jan. 23án megújult a vita és Molesworth's O'Brien hatalmasul ellenzék az indítványt; különösen ez utóbbi hangosan igazságot követelt Canada's Irland számára; — azonban a radicalok minden ellenzési mellett is végre 262 szóval 16 ellen csakugyan keresztül ment az indítvány, 's reggeli 2 órakor a ház eloszlott. — A lázadók elsúlyedterül már körülményes tudósítást kapott a kormány, melyből kiviláglik, hogy a főnökök gyávasága okozta a hazafiúi mozgalom megbuktát. Felső-Canadában ellenben folyvást ingerültség uralkodik, 's alkalmasint az angol származatú gyarmatosakkal gyüvend meg Angliának baja. —

A jan. 25iki alsóházi ülésben a radicalok még egyszer kikelték a Canada-törvényjavaslat ellen; pártjok nézeti azonban e' pont iránt nem egyeznek meg, miként azt a legközelebbi szavazás is bizonyítja, midőn csak 16 szavazott közülök a Roebuck-Leader párt érzelméhez simulva, a többi pedig e' pontban a ministerséghez közelit. A vitát Warburton kezdé meg, 's oda nyilatkozék, hogy a mostani ügyállás után többé nem is gondolhatni békületről Anglia és Canada közt, 's így szabadá kellene Canadát nyilatkoztatni, nehogy az egyesült státusokhoz csatlakozván félelmissé válhassék idővel Angliára nézve. Utána Ellice szólalt meg 's R. Peel azon indítványát, — hogy a törvényjavaslat egyik záradékát, mely törvényhozásági tagokat rendel munkatársakul Durham grófnak, töröljék el, — elfogadandónak állítja. Russell tagadólag válaszolt ez indítványra nézve több kormánynézetet fejtván ki tette támogatásul; R. Peel azonban újolag neveltségnek találta, hogy felső-canadai törvényhozásági tagok dolgozzanak ki alkotmányt Alsó-Canada számára, kik egyebiránt egymással legnagyobb ellenkezésben fognak állani, 's így természetesen kevés jót leendnének képesek a hazának eszközölni. Peel után még néhány radical követ szóla Warburton értelmében, tíz órakor pedig Russell jelenté, hogy 24 óra múlva határozottan fog a ministerség válaszolni Peel indítványára, 's a 26diki ülésben csakugyan el is fogadá azt a kormány.

Jan. 20kán a dublini kir. pénzesarnokban igen nagy számú gyűlés tanácskozott: mikép lehetne elnyomni a rossz célzatu kézműves-egyesületeket. Néhány pillanat múlva mindazáltal határozat nélkül vala kénytelen eloszlani a gyűlés, mivel a kézműves Egyesület jelen levő tagjai minden képzelet-muló féltelenkedéssel gátlák a nyugalmas tanácskozást, O' Connellt pedig legaljabb szidalmakkal tetézik, mit ő szokott hidegvérűséggel türt el 's a józanabb rész-harsány tetszése közt hagyá el a teremet. A kildarei versenyterén csakugyan véghez ment a kitűzött napon az O' Connelltől hirdett nagy népgyűlés, melyre 40 ezernél több ember jelent meg 's kérelmeket írt alá a királynéhoz ministersége megtartatása, a parlamenthez pedig tized-eltörlesztés 's egyéb radical szellemű követelmény iránt. — Felső-Canadában Duncombe zendületi pártvezér elbocsátá embereit 's Francis Head, a kormányzó, 20 ezer dollárnyi jutalmat hirdett elfogatására, alsóbb rangú vezéreikre pedig fejenként ezer dollárt. Francis Head a felső-canadai parlamentet m. é. dec. 21dikére hívá össze. — Montreali levelek szerint dec. 18ról st. Eustache és st. Benoít (Grand-Brulé) városokat hamuvá égeték a királyné sergei; még a sz. egyházakat sem kímélte meg a harcsoak dühe, melyet legmagasb fokra feszíté a lázadók ellenállása. E' hírt angol kormánylapok is közlik 's így tehát csakugyan nem önkényleg hódolának meg a zendülők, mint több tory lap emlité, hanem csak erőszaknak voltak kénytelenek engedni. A montreali börtönök telvék foglyokkal, 's elíteltetésükre hadi törvényszéket állított a kormány. A vádlottak védelmezésére már két ügyvéd utazott Quebecből Montrealba. Papineaut is elfogottnak hírlík némely lapok, mások ellenben Vermont tartományban vélik lappangni. Az elkobzott írományokból kiviláglik, miszerint Felső- 's Alsó Canada egyszerre dec. 18án szándékozá kitűzni a zendülés zászlaját, 's csupán a korább kitörésnek tulajdoníthatni a terv nem sikerült. — Az edinburgi tanulók hóharczát szoros vizsgálat alá vétetni, 's a bűnösöket vádállapotba helyezettetni rendelé a kormány. — Elphinston lordot, Madras szép fiatal kormányzóját, ki különös viszonyokban állott Victoria hgnővel, Anglia mostani királynéjával, 's kit ugyanazért küldének Keletindia, most ismét visszahívák Angliába. —

Canadábol érkezett jan. 22iki hír szerint az alsó tartományban már tökéletesen megszüntnek tekinthetni a lázadást; a felsőben mindazáltal még nem rakák le fegyvereiket a lázadók, hanem Mackenzie fővezérük parancsi alatt Nawy-Island (sziget Niagara folyamon) térein tanyáznak, honnan, minden szükségessel ellátván az egyesült státusok egyes polgár egyesületeitől, Chippewa erősséget szándékozá megrohanni. Ujyorkban Callaghan, a Montreal-Vindicator szerkesztője, heves beszédet tartván a néphez, a kormány ellenzése dacára is számos egyesült státusbeli polgár segíteni határozá a canadai lázadók ügyét.

FRANCZIAORSZÁG.

A követkamra jan. 25kén 14ike óta először gyűlt ismét össze; a hadminister indítványt tön 10 ezer franknyi nyugdíj-szavazásra Damrémont tábornok özvegyének. — A Jour. gén. de France szerint a francia ministerség csakugyan szándékozá hathatós segéllyel gyámolítani a királyné ügyét Spanyolországban; most azonban elállá e' tervétől, mert Palmerston l. jelenté, miszerint a jelen körülmények közt nem reményl a parlamenttől nevezetesb pénzajánlást kieszközölhetni. — Paris figyelmét nevezetes pör tartja e' pillanatban elfoglalva. Bethune-Charost elhunyt hgnő ugyanis végintézetében általános örökösül Mortemart hgnőt nevezé ki, Bourbon utczabeli palotáját pedig minden benne találtató ingó jószággal St. Aldegonde grnőnek hagyá. Azonban a palotában 3 millió frankot találtak kész pénzben, már most kérdés: az ingó javakhoz számítandó e' mennyiség? — Sommariva gr. nem rég megholt 44 éves korában Parisban. Évenként 800 ezer franknyi jövedelme volt, 's egyenes örökösei nincsenek.

A jan. 26iki követkamrai ülésben Mercier munkarend-változtatást indítványozván a kamrák számára, Jobard hivatalöltözetet javasolt fölveendőnek a kamrai tagoktul; de mielőtt beszédéhez fogna, öt tag kívánatára titkossá változék az ülés, 's az idegenek és egyéb nézők távozni voltak kénytelenek a karzatoktul. Jobard 's Ledean követek beszéde után Roger szólalt meg, 's következő szavakkal gáncsolá ez indítványt: „En e' javaslatot igen gyermekesnek találom, főleg most három héti munkátlanságunk után. (Morgás.) Szomorú elmékedésekre szolgálend ez hazánknak tárgyal. (Ládbogás a középben.) Nem hízlegések 's nevelségi hímzések által szerzendünk magunknak böcsületet (zajos morgás), hanem munkásságunkkal a haza közjává. („Bah! Bah!“ a ministeri padokon.) Mi a nép képviselői vagyunk 's így tehát nem szabad tőle elválnunk; úgy kell öltözködnünk, mikép általányosan a nép szokott, 's azt böcsületünkül tartanunk.“ (Balról tetszés, középben kiáltás: „A' kérdésre!“) A tárgyra térvén, kérdé a szónok: mikor 's mikép szándék használni az egyenruhát, 's el fog é az tiltatni a szöszékrül, ki közönséges öltözetben jelenend meg, miként az egyszer Foy tábornokkal történt, midőn épen egyik legjelesb beszédét mondá. „Önök, szóla záradékul Roger, már többször esonkíták szabadságinkat, legalább öltözetünket hagyják tehát bántatlanul.“ Delaborde az indítvány mellett szóla 's többi közt azt is mondá, hogy sok követet sárral megdobált a nép, mivel nem ismeré, egyenruhában pedig bizonyosan vállain vitte volna azt lakába. (Általános kacaj; Chapuis Montlaville: „Rég elveszté már a nép kedvét illy bohózkodásokra.“) Hosszasb vita után az egész tárgyat biztossághoz utasítá a kamra. Jan. 27kén némely vasutvonal iránti indítvány után Boucher nyugalmazott marsall folyamodását, melyben X Károly holttestét Franciaországba kíváná hozatni, napirenddel mellőzék el. — A hadminister egy vasaszedri örményt, ki párbajban egy kapi anyt ölt meg, nyugalomba lépteté, 's a viadalsegédet egy hónapi, az ezredet pedig, mivel azt nem gátlá, két héti börtönre itélé. E' határozat minden ezreddel szükséges tudomás végett közölteték. — A Haytiba küldendő hadszállítvány híre nagy izgást szült e' szigeten, 's a kormány előre elkészíteni törekvék a lakosokat azon következményekre, mik ebből származhatnának. A haytí elnök 's tanács csupán következő föltétek alatt nyilatkozék alkudozásra késznek a francia kormányal: 1) a kárpótlás szállíttassék 45 millió frankra; 2) e' mennyiség 45 év alatt legyen lefizetendő, olly megjegyzéssel, hogy azt korább is lehessen teljesíteni, ha az ország segédforrási megengedik; 3) e' fizetés különösen pénzalku rendezze; baráti 's kereskedési összekötetés létesüljön a két kormány között, ollyan, minő legpártfogottabb tartomány közt létezni szokott a politikai érintkezések iránt. — A Messenger szerint Rothschild hírnök által azon hírt kapá Torenó gróftul Spanyolországból, hogy ismét lehet reménysege a spanyol kényesőbányák megkapásához, ha előlegesen kész néhány milliót fizetni haszonbér fejében. — Valée tábornagy azon ellenségeskedés következtében, mellyel Abd-el-Kader darab idő óta viseltetni kezd a francziákhoz, Coleah 's Blida városokat, mikre az emir tart jogot, elfoglaltatni határozá. Általányos hiedelem, miszerint ismét kiütni készül az ellenségeskedés az emir és franciaiz sergek között, mi igen sok bajjal leend kapcsolatban, mivel az egész algieri tartományokban alig kaphatni szállító-barmokat, lovakat pedig épen nem. — A capuai hg 's nője a gyönyörű Smith Penelope, Parisba érkeztek. — Anconának idegen katonaságtól kiűrtetését, St. Aulaire Parisba érkezte óta, bizonyosnak mondják, 's minélelőbb megtörténendőnek. — Az ausztriai követ jan. 29én fényes tánczvizalmat adott, mellyen Orleans hg 's nője is jelen voltak. —

NÉMETORSZÁG.

A württembergi követkamra jan. 24kén igen nagy többséggel (76 szó 10 ellen) elhatározá, hogy lefejeztetésnél (mely egyedül halálos büntetés) csupán nyaktüló (Guillotine) használtassék. A kormány biztosi ellene nyilatkozá, a kamra mindazáltal oda hivatkozék, miszerint a stuttgarti és tübingai orvoskar legezészerűbb eszköznek nyilvánítá lefejeztetésre a nyaktülót. Azon indítványt pedig, melly az eddigi eskölesrontó nyilvánosságot a lefejezésnél eltörlesztetni kívánta, 32 ellen 63 szó félreveté. — Berlini levelek jan. 20ról bizonyosnak hírlík, hogy Ranke Leo, 's Rödiger Göttingába meghívták, de egyik sem fogadá el a meghívást. Lücke 's Gieseler Halleban keresnek hivatalt. — A kölni lap Berlinből írja „Romából érkezé legújabb hírek reményt nyujtanak, hogy a szentszéknél levő követünk továbbra is ott marad 's a szent atyával a kölni ügy szépenki fog egyenlített. — Berlinben a koronázási 's érdemrend ünnepkor tartott beszédét Eilert püspök következőleg zárá: „Hazai közönség legyen azon tiszta elem, mellyhez mátol fogva élünk tartozik. Általa minden káros elenyészik 's minden jó 's üdvös létre kap. Elrontja ez az önzést, előli a pártszellemet, megsemmíti a gőgöt, fékíti a nagyravágyási, elkerül minden tulságot 's az okos mérséklet állandó középletével tart, összegyűjt minden elmét 's tehetséget, minden tudományt 's erőt, 's a haza közjává teszi; a nemzeti becsület legszebb virága 's legerettebb gyümölcse; biztositja a béke áldását, 's hűsége a csatavesz között halhatatlan győzelemre vezet. És ezért az ég gyermeke, a vallás lánya — 's a keresztység legfőbb 's utolsó czéla; a keresztény egyház intézetében nem más, mint a szellemi közösség alapítása. Épen azért az egyház valódi állása a státus ellenében sehol sem világosb, mint illy közösségnél.“ Továbbá: „Nyíltszivűség és őszinteség, türelem és szeretet minden hitkülönbözést kártalaná tegyenek, 's egyenlő jogok 's kötelességeknél, bár különvált utakon, de még is testvéri közösséggel egy czéla, a hazai közjóllét szép céljára, vezéreljenek. Így akarja ezt istenünk, így parancsolja szent szava 's illy közösség-alapításért élt 's halt a világ üdvözítője 's a t. — Egy berlini levelező ellenmond annak, mintha Berlinben 30ezer kath. lenne, ő ezek számát csak 10 ezerre teszi. — Dr. Laube,

ki két évi fogságra volt ítélve, szabadon bocsátott; a királynak ezen kegyét Laube irományi által ügyekszik meghalálni. —

A württembergi követkamrában a biztosság azon javaslatát, miszerint a paléazás törlesztetnek el, 48 szóval 32 ellen nem fogadták el, de azt el, hogy az egyizben elverendő paléza-ítés 50nél több ne legyen 's törvényszéki tag 's orvos jelenlétében történjék. — A göttingai egyetemnél az üres tanítószékek még mind eddig be nem töltettek; Ewald elbocsátott tanítóval a kormány ismét alkudozik, a föltételek igen szépek, de ő nem fogadja el. Némi kárpótlásul a hannoverai politechnikai iskola Göttingába tétetik át, a politechnikai ház kadet-intézeté fog változtatni. — Az antwerpi Journal du Commerce arra figyelmeztet, hogy a tulhegyi (ultramontan) szellemü belga lapokat, mellyek a szomszéd tartományok ellen izgatások 's vádakkal telvék, Belgiumból egyesek külföldi barátjaiknak megküldözik, hogy alkalmas helyeken olvassák fel 's oszszák szét. — Dr. Grote a hannoverai Landesblätter szerkesztője, ki az eltörlesztett 1833ik alkotmányt, vagy kellett vagy nem, rágalmazá 's csipdezé, jelenleg hat héti fogságban ül, egy főjogtanácsi tagot sértvén meg. — Az új alkotmányterv, mellyet a hannoverai király az országgyűlés elibe terjesztend, csak némelly pontban térend el az 1833kitől. — Münsterben még mindig nagy benyomást okoz a kölni ügy 's az, mit erre várnak, mióta kivált a münsteri 's paderborni püspökök visszavonák egyezéseket a kölni ügyre nézve; bár a kormány e tárgyról minden vitatást megiltta, de annál inkább olvassák a külföldi lapokat 's főleg a röpkeiratok igen szapora keletűek, 's elkapatnak, mielőtt a kormány tilalom alá vehetné.

Gothai hírek szerint jan. 26án reggel a württembergi hg palotája lángáldozat lön, a tűz a hgnő szobáiban ütött ki. — M. m. Frankfurt város, kövezetére évenként 18 ezer fr. szokott költeni. — Steinheil academiái tanító Galvani-készületü telegraphját jan. 27én nézte meg a bajor király Münchenben; a kérdésekre azon pillanatban jött válasz. E telegraph közbeszéd tárgya most 's reménylhetni, hogy nagyban fog létesíteni, mert a király tetszését megnyeré. — A göttingai egyetemi prorektor-választáskor Gieseler csak két szóval kapott többet mint Müller, kire aligha adta volna jóváhagyását a kormány a hét tanító melletti nyilatkozta miatt. —

A württembergi követkamrában Schott azon indítványát, miszerint a halálos fogházak helyett 30 évi fogságot ajánl, 58 szóval 26 ellen el nem fogadták. Az ideigleni fogház 5—30 évig tarthat, a dologházi büntetés 6 hónaptól 6 évig. Amazoknál naponként 11 óra, imezeknél csak 10 a munkaidő. — A gothai tűz okának ezt is mondják: a hgné még ágyban fekvé chokoladét készíte, vigyázatlanságból feldönté az edényt 's az égő szesz az ágyra önlött, hasztalan ügyekezék a hgnő elnyomni a lángokat, lármázniá kelle, míg a hg 's eseléség jötte a tűzből kimentettek. E tűz alkalmakor sok ékszer 's drágaság mellett a hgné kézikönyv tá a is odaégett. — A m. m. Frankfurt városi statuskalendariumban 1838ra az ügyvédek száma 94, 's közülök 10 zsidó; az orvosoké 68, 's közülök 6 zsidó 's a sebészeké 21. — Dr. Bauer, müncheni most választott polgármester, olly feltét alatt nyéré meg a király jóváhagyását, ha hivatalbaleptekor ingatlan vagyontulajdonát tanúsítandja. — A müncheni egyetem tanulói is fényes táncmulatságot adának az Odeon teremben jan. 31kén.

Hannoverai nyilt levél által köz hírré tétetik azon szerződés Braunschweig hgséggel, melly a vasutnak hannoverai 's braunschweigi tartományokon átvitelét tárgyazza. Fő tartalma e levélnek az, hogy a hannoverai kormány megengedi a braunschweiginak, mi szerint ez Braunschweigtől Wolfenbüttel felett Harzburgig a hannoverai birodalmon keresztül vasutat építtethet. A megkívántató földet hannoverai kisajátítási törvény szerint, fentartván a hannoverai felsőséget, szerezhetni meg. A vasut használata 's vitelbér a braunschweigi kormánytól függ; 's Hannovera részről semmi nyilvános adó nem vették rá. Hasonló feltételek alatt a braunschweigi kormány is megengedi a hannoverainak, mi szerint ez Gortlartól Vieneburgig a braunschweig-harzburgi vasutal összekapcsolandó utat építtethet a braunschweigi birodalmon keresztül. Ötven év mulva mind a két ország pénzen megszerezheti a határiban eső vasut-részt. Továbbá megengedi a braunschweigi kormány a hannoverainak, hogy ez Hannoverából vagy az ország déli tartományiból Braunschweig hgségen át vasutat állíthasson; hasonlólag a hannoverai kormány jogot ad a braunschweiginak, mi szerint ez Braunschweigtől hannoverai birtokon át a déli tartományokban vasutat készíttethessen. Ezentul Braunschweig, Harzburg 's Wolfenbüttel közötti postákon a személyviteli jog eltörlesztetik. — Freiburgban a nagy egyetemi épület majd lángmartalék lön, de a gyors és ügyes segítség elfojtá azt; 's csak a fedél kis része égett el. — Stuttgarti levelek szerint jan. 31kén egy óraker Cotta könyvkereskedőség új nyomtató-intézetében tűz is támadt; de az oltók, polgárok 's katonák serénysege csirában elfojtá azt, 's csak a betüöntő-épületet emészté meg. —

SVÉCZIA ÉS NORVEGIA.

Schön 's társa ajánlatát a király elfogadá, miszerint Trollhätta csatornát bevégzendü 's kiszélesbitü 's Götha-Elfet kitészíttatja 's hajózhatóvá teendi. E munka 7 év alatt készül el 's az 1,624,000 tallér költséget a kereskedők viselik 's ezért az új csatorna tulajdonosi lesznek, a hájómot szedendik 's ezenkül az ország évenként 60 ezer tallér kárpótlást adand 25 évig 1838—1862ig. A csatorna által a balti tenger az orzeánal össze lesz kötve 's a vízbe 10 lábra mélyedő hajók bátran haladhatnak egyik tengerből a másikba.

O L A S Z O R S Z Á G.

Spoleto város 's környékében jan. 10—16ka közt olly erős földingásokat érzettek, hogy a lakosok kénytetének házaikat elhagyni. Sokan némelly helyen a földből lobbanó tüzet láttak, ha félelem 's rettegés nem kapráztatá szemeiket.

Roma januarius 13dikán: Szcizillai levelek szerint a sziget minden részeiben visszaállott a esend és minden a régi vágásba tért vissza; már a schweizi ezred is visszahajózott Nápolyba. — Egy asszonyt fejezték le a napokban Romában, melly ritkasága miatt a város lakosít igen érdeké. Az asszony egy gazemberrel szövetkezve férjét 7 év előtt megöle 's pöre eddig részint azért húzódott, mert a vétkestárs megszökött, részint mivel azon kérdés is támadt: valljon az új büntető törvénykönyv szerint iteljék-e el, mert a tett a könyv kiadatása előtt történt. Minden törvényszék halálra ítélte. V Pius pápa kormánya óta még egy némberek sem kapott halálos büntetést it, ezért olly nagy volt a néptolongság, hogy katonaságot kelle használni a rendtelenség eltávolításáért. Hírlik, hogy több hasonló vétkü fogoly hasonló sorsra jutand. Hihetőleg több illy példa meghűti az asszonyok bátorságát, mert eddig abban bizakodtak, mit nyilant is kimondának, hogy ők, mint némberek, halálos büntetéstől mentek. — Ma reggel egy gróf az ablakból leugorván éltének véget vete. Ritka eset az öngyilkolás Olaszországban, ha csak lelki betegség, mint e grófnál, nem szüli a tettet.

Romából jan. 26áról a müncheni polit. lap levelezője szerint: A kölni ügyre nézve Romában 's Németországban sok alaptalan hír kering. Bunsen még a szent atyánál nem udvarolhata 's aligha nyerhet kihallgatást; a pápa határozatában állandó az előterjesztések után is, 's ettől sem erő sem fenyegetés nem mozdíthatja el.

B E L G I U M.

A kamra e hó 7dikén végzé a költségvetési vitákat. Szavazott a nyilvános adósságra: 13,523,900 frankot 's 6 cent; háztartásokra: 3,308,158 fr., 's 95 cent.; igazságministerségre: 6,345,875 fr., külügyre: 721 ezer fr., belügyre: 8,137,018 fr., 's 96 cent., nyilvános építészetre: 7,880,815 fr., 's tengerészetre: 649,351 fr., hadosztályra: 42,318,786 fr., 35 cent., pénzügyre: 11,141,846 fr., nem kamatozható kiadások 's törlesztésekre 1,600,000 fr., összesen 95,187,052 fr., 10 cent.; a jövedelem pedig 94,571,676 fr. 's így a kiadás 615,276 fr., 's 10 cent. több mint a jövedelem.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Syriai levelek szerint jan. 14kéről „Principe Metternich“ gőzös az elemek tetemes ellenállása nélkül elég korán érkezett meg Alexandriából az ezen 's Trieszt város közti közlekedés fentartására. Rudhart és Saporta gr. e hajón szándékozik Egyiptusba utazni.

S C H W E I Z.

A Bazel tartományi kormánytanács a köszénásást kormányi jövedelemnek akará nyilvánítani. De javaslatát azon meghagyással utasíták vissza: tenne indítványt, mikép lehetne a köszénásást eszközölni föld 's birtok-tulajdon korlátoztatása nélkül.

Wallisban, a multkor pedig Schwyzben, olly törvény tétetett köz-hírré, miszerint a vegey házasság egészen tiltatik. — Genfben jan. 10 's 11ik köztü éjjel a hegy 20 foknyi volt.

A müncheni politikai lap szerint: „Nyilvános lapok hírlék, hogy Allschwylban Bazel cantoni faluban, utányomatató társaság szándékozik letelepülni. E hir annyiban igaz, hogy egy illy tolvaj intézet terve kész 's létesítéséről még nem mondtak le; de mi ezt illeti, az igen távol van; mert nemcsak e moeskos terv koholóji megoszlanak, hanem azon esetben is, ha összebékülendnek, a bazel cantoni hatóság mindenkép gátlandja e vállalatot. 'S mivel e tolvajtársaság francia munkákat is szándékozik utányomatni, Montebello hg már hazája könyvkereskedési érdekében lépéseket tön, kinek példáját a német hatalmak követei is utánzandják, a mennyiben ez utányomás által Németország is lényegesen károsíttatnék. Egyébiránt reménylhetni, hogy a schweizi becsület 's jogérzés nem türendi az olly mesterség üzését, mellyet minden mívelt nemzet gyalázatosnak tekint.

O R O S Z O R S Z Á G.

Legujabb teherani hírek szerint, a persa schach ellené, Herat urát egészen megsemmíté 's országába visszatértekor alattvalói legünnepélyesebben fogadák őt. A birodalom belkormányában zavar uralkodik, mert igazság kiszolgáltatása helyett önkény 's elnyomatás van napirenden. — A' boroszlai lap Odesszából jan. Sáról egész Európára nézve azon örvendetes hírt közli, mi szerint jan. 7én a városban a közlekedés tökéletesen helyreállott, mert 21 nap óta nem mutatkozott mirigyjel.

I. Rosen b. tábornok segéd a czár parancsára mindaddig kormá nyozandja ideiglen Grusia, Kaukasia 's Transkaukasia 's Armenia tartományokat, mig utódja, Golowin altábornok, oda érkezend. — Az orosz birodalom szabálytalan csapatának jobb létegesítése végett a hadminis terség főkormánya alatti hatóságot allíttatott fel „katonai gyarmatok osztálya ezim alatt. — A' gazdasági lap főszerkesztője Engelhardt, valóságos tanácsnok, buzgó szolgálati jelül maradékosztul 3000 dessätina földet kapott. — A' belügyminis ter tudósítása következtében mult évben 35 magányos gyógyszerár allíttatott fel Oroszország külön részeiben. A' pétervári, moszkvai 's wilnai orvosi karból 213 tanuló került ki.

Gabonaár. Vidéki városink piaczin; pozs. mérője váltó garas.

	buzsa	kétszer	roza	arpa	zab	kukoricza	köles
jan. 19kén Arad	62	30	30	18	19	20	—
.. 20kén Szeged	40	35—30	—	20	20	25	25
.. 22kén Ungvár	84—80	74—70	50—47	44—40	30—26	62—58	80
.. 23kén Debreczen	65—58	50—43	30	—	—	33—28	55—45
.. 24kén N. Borskerék	50—40	30—25	—	2	18	25	25
.. 25kén Mosony	92—60	44—40	42—40	40—30	28—24	55—30	—
.. 26kén Uj-Beese	50—40	30	—	20—15	16—15	20—15	25
feb. 9kén Pest	—	—	36—33	30—26	24—21	36—33	100—80